

ZAKELIJK **GEZI(E)N**

EEN UIT HET LEVEN GEGREPEN VERHAAL DOOR

RON VAN LUYN

Voorwoord

Wanneer je dit boek leest, dan zal je jezelf waarschijnlijk afvragen, of wij inderdaad zulke geldwolven waren.

Deze vertellingen worden door mij op een amusante wijze naar voren gebracht in de hoop om hier een leuk verhaal van te maken.

In alles wat je hier leest zit een kern van waarheid, en ik laat het aan de lezer over, om te bepalen hoe groot deze kern is.

Voor alle duidelijkheid, iedere gelijkheid of overeenkoming met andere mensen is fictief en het is niet mijn bedoeling geweest om iemand in diskrediet te brengen.

Voor mijn lieve Omaatje, die altijd tegen mijn moedertje zei:

“HOE KAN JE HET IN GODSNAAM GEDOGEN!”

En voor mijn vader, die maar één ideaal had:

“Werken was zijn leven

Zijn streven was zijn werken

Tijdens zijn streven is hij gestorven

En volgens mij na een bewogen leven: zeer gelukkig gestorven”

En voor mijn moeder, die maar een doel voor ogen had:

Ons alles te kunnen geven

De Auteur:

Ron van Luyn

Pa was vlak na de oorlog al als jong knaapje werkzaam als goochelaar in de horeca. Hij deed dit als koksmaat bij de spoorwegen en wel de "Wagon Lits". Deze luxe treincombinatie werd ook wel de Basel Express genoemd. Pa was toen de jongste van het spul en als tweede koksmaat had hij natuurlijk bepaalde verplichtingen.

Op een dag werden er een aantal wagons gewisseld in Frankfurt en dat betekende voor het meeste personeel een paar vrije uren, behalve voor Pa, want die was, zoals iedere keer, de jongste bediende betaamde, gigantisch "De Lul" om aan boord te blijven. Uit verveling stond hij dan in de deuropening van de restauratiewagen het gebeuren te observeren. Hij bekeek de arbeiders, die aan het rangeren waren met een vermoeide en verveelde blik, totdat een van de arbeiders vroeg of er iets te koop, of liever gezegd, te ruilen was. Pa was direct wakker en toonde een zakelijke instelling aan de Duitse baanvakwerker met een nonchalante houding, alsof hij directeur was van de Nederlandse Bank die een nieuwe klant aannam, die een kwartje op zijn nieuwe rekening stortte.

"leggh habbuh nuuhr kaffeeh", legde Pa op samenzwerende toon uit.

"Lash mal zeehn!", antwoordde der Deutschen Bahnhof Arbeiter, met een hebbelijke blik in zijn ogen.

"Moohment", fluisterde Pa en ging naar binnen.

Daarbij sloot hij de schuifdeur goed af, zodat de aanstaande koffiehandelaar niet kon zien wat de kersverse koffieverkoper van plan was.

Want tijdens de lange en schommelende reis werd er veel koffie gezet, geschonken en gedronken. Al het koffiedik werd in oude tonnen gesmakt zodat dit aan het einde van de reis weer weggegooid kon worden.

Mijn sluwe vadertje had al enige voorbereidingen getroffen, zoals de tonnen met koffiedik leeg te laten scheppen door de "plonjeur", ook wel zilverpoetser of afwasmaatje genoemd, en deze dan op grote plateaus te gooien, zodat het koffiedik langzaam kon drogen, tot het geheel er weer uitzag als een mooie droge korrel.

Toen dit koffiedik eindelijk gedroogd was, werd het, zoals net gezegd: "Wieder eine gutes cafee, spezial für die Deutsche Leuten!"

Zo had Pa snel grote zakken van vijftientig kilo gevuld met gedroogd koffiedik, dat er hetzelfde uitzag als vers gemalen koffie.

Het enige verschil was, dat het koffiedik niet meer rook als verse koffie, sterker nog: er zat helemaal geen lucht meer aan. Pa nam dan een grote schep verse koffie en gooide dat in de zakken met gedroogd koffiedik en verspreidde dat een beetje over de bovenste laag.

Vervolgens sjouwde hij zich een breuk met vier van die gigantische zakken vol met die gedroogde koffiedik en schoof heel stiekem de schuifdeur open waar de wachtende railwerker zeer ongeduldig stond te wachten.

"Wo bleibbun zieh, iegg kann nie sooh languh von meinuh plats bleibbun!", kankerde de Duitser klagelijk.

"Ja, ja.", antwoordde Pa dan terug, "Hier koek mahr"

De railroadman deed een greep in de zak en trok onmiddellijk zijn hand terug: "Keinuh bonuhn?"

"Neihn, nuuhr kuhmaahluhn kaffeeh, fuur dieh masjehh!"

Opnieuw nam de man een greep uit de zak en rook er langdurig aan; ja, dat raughte toch

wel goed. Ook de andere zakken werden geïnspecteerd en na een blauwe gezwollen neus te hebben opgelopen van de overvloed aan cafeïne, vroeg de man eindelijk hoeveel het moest kosten.

Pa wilde niet het onderste uit de koffiekant, maar of dat kwam doordat hij nog niet zo goed wist wat een dergelijke partij koffie moest kosten, zei hij heel geleerd: "Was wollun zieh kheehbuhn?"

"Zwanzigh stanguhn ziehkarettuhn", antwoordde de man hebbertig.

Hoorde mijn vader dat goed? Wilde die vent daar 20 sloffen sigaretten voor geven?

"Nein!", zei Pa vastbesloten en nu bekend met de waarde van honderd kilo koffiedik, "Dreissieg stanguhn!"

"OOOOOEEEEFFFFF!", sagte der Man, "Funfundzwanzig"

Pa wilde daar niets van weten, maar na enige tijd was hij overtuigd van de goede bedoelingen van de man en gaf hij in ruil voor vijf en twintig sloffen sigaretten, honderd kilo afgewerkt koffieafval, waarvan ten hoogste een pond koffie te gebruiken was en wel het pond, dat vermengd was met de bovenste laag in de vier zakken.

Dit werd in de eerstvolgende vier maanden een gouden handel, dat iedere week terug kwam, maar opeens... kwam niemand meer vragen om koffie en werd er niets meer verkocht. Zou dat komen dat er geen smaak aan de koffie zat?

Op die zelfde Wagon Lits, liepen een aantal kelners rond die in de trein moesten bedienen. Nu was het altijd hollen of stilstaan en de meeste tijd hollen.

Soms kwamen de heren kelners in de keuken en stonden te dansen en te draaien op hun benen.

"Kahn ieh ehffuh, Sjeff?", vroegen ze dan smekend.

"Jaaah, snell dahn", antwoordde Pa en trok het deksel open van de "kiebelton".

De kiebelton was een vat, waarin alle etensresten en ander afval gegooid werden. Deze kon onderweg geopend worden door middel van een hendel.

Dan liep de drek uit het vat zo tussen het spoor en zorgde voor een mooi gelijk afvalspoor, die rijkelijk belaagd werd door, zich tegoed doende, afval etende vogels en knaagdieren.

De dansende kelner stond met een vergenoegde blik in zijn ogen zijn urine rijkelijk te sproeien over de restjes aardappelen en erwten, namelijk: het menu van de dag, en... de van het ontbijt overgebleven sandwiches met kaas, die voor de helft waren afgekloven met een lading soep, die op het ritme van de trein heel eigenwijs, als had de drek een eigen willetje, uitdagend heen en weer stond te klotsen.

Soms hadden de heren wel eens de pech dat er een controleur de boel kwam inspecteren en deze controleur werd dan de "Inspecteur" genoemd.

Eigenlijk was er maar één inspecteur en deze man was net zo geliefd bij het personeel als Sadam Hoessein in Koeweit.

Als de trein het laatste station kwam binnenlopen, stonden alle kelners en andere spoorwegmedewerkers aan boord van de trein op de uitkijk om te zien of de inspecteur niet stond te wachten. Iedereen kon deze keer gelukkig ademhalen want er stond helemaal niemand. Alle kelners vielen dan ongegeneerd neer op de banken en staken dikke sigaren op, zodat de gehele ruimte werd gevuld met een dikke laag blauwe rook. Mijn vader moest de keuken opruimen, want als er niemand instapte bij de restauratiewagon, dan zou er ook niemand meer willen en kunnen eten. De overgebleven etenswaren werden dan ook in de kiebelton gedonderd en met een rijkelijk urinezuur besproeide ook de plonjour de overgebleven etenswaren.

Opeens een hels kabaal.

Eén van de kelners kwam als een bezetene de keuken binnenrennen en riep volledig in paniek: "HEIH ISH HIEERR!"

Iedereen vloog omhoog om de sporen van het geluier uit te wissen, want iedereen begreep wie die HIJ was.

Hij was de inspecteur en deze was geniepig op het station achter een paal blijven staan waar hij helemaal niet opviel, daarna was hij helemaal achterin ingestapt en van daar had hij zich een weg gebaad richting restauratiewagen,

De paniek overviel iedereen, want als hij merkte dat de heren zaten te luiëren en op hun gemakje vette Bolknaks zaten te inhaleren, die betaald werden door de maatschappij en alleen maar doel hadden om betalende passagiers te behagen, dan waren de heren luiaards zelf de sigaar.

De ramp kondigde zichzelf aan met een geschreeuw van de inspecteur en een gekerm van de kelners. De man gaf ze zo een verschrikkelijke uitbrander, dat de stukken van het plafond afvlogen.

Na verloop van tijd kwam de Oberkelner de keuken binnen en zei heel zacht tegen de kok, dat de controlerende Paardenlul uitgebreid wou vreten.

Pa keek eerst maar eens goed rond en toen bedacht hij dat alle etenswaren in de kibelton lagen.

Vakkundig als Pa toen al was, prikte hij met een vork in een aantal vlot deinende aardappels die in een weerzinwekkende vloeistof dreven. Met een schuimspaan viste hij buiten het schuim ook nog wat erwten te voorschijn en als klap op de vuurpijl vond hij nog een paar half afgekloven karbonades. Na het geheel even met het gebruikte dweilwater te hebben afgespoeld, werd er een heerlijke maaltijd geprepareerd en overgoten met een heerlijk instant sausje.

De inspecteur had nog nooit zo lekker gesmuld, hoewel hij de combinatie van een champignonsaus met heerlijk zurig smakend hacheevlees toch wel gewaagd vond.

De Bazel Express reed niet iedere dag gevuld met gasten die bij Wagon Lits hadden gereserveerd op en neer, zodat er ook ander vervoer werd geregeld. Dit vervoer werd dan uitgebreid met Troepen Transport van onze Hare Majesteit.

Volle wagons met militairen vonden gestadig hun weg richting Nederland, vanwaar zij verscheept zouden worden overzee.

Ook Amerikaanse, Engelse, Nederlandse en Franse soldaten waren een bekend gezicht geworden voor het spoorwegpersoneel. Op deze troepentransporten waren ook de kelners en koks niet vrij van dienst en reden als personeel mee terug naar Nederland. Dit werkende personeel wilde graag wat bijverdienen, dus kocht zij alle handel in die zij maar vonden. Soms hadden ze pech, omdat bij de grens zowel de burger passagiers evenals het treinpersoneel grondig gecontroleerd werden. Maar alleen de militairen werden altijd met rust gelaten.

Pa had een Amerikaanse militair benaderd en de hand kunnen leggen op zijn uniform dat hij verruild had voor een paar sloffen sigaretten.

Wanneer de trein in de buurt van een grensovergang kwam, trok hij dit uniform snel aan. Dan ging hij met een koffer vol smokkelwaar tussen de militairen zitten en wachtte net als de andere militairen met een verveeld gezicht op de douane. Als de douane, zoals gewoonlijk, alle militairen met rust liet, zag Pa uit de verte, dat zijn collega's gigantisch "De Zak" waren.

Toen de spullen allemaal weer in beslag waren genomen en de boetes waren uitgedeeld, ging Pa zich weer snel omkleden en vervoegde zich net zo luid kankerend als zijn collega's op de douane, weer terug bij zijn kornuiten, die allemaal lege koffers hadden.

Pa niet.

Hij hield deze informatie wijselijk voor zich, uit angst dat meerdere collega's dezelfde truck zouden uithalen, zodat de pakkans weer groter zou worden voor hem. Hij vond het trouwens wel best zo, want als de douane enkele burgers zou aantreffen, die smokkelwaar bij zich hadden, gingen ze ook geen militaire pasjes controleren.

Omdat het steeds moeilijker werd om wat bij te verdienen, zagen de koks aan boord van het troepentransport zich genoodzaakt om wat bij te verdienen op een ander vlak: vlees!.

Er werd door de koks een massale voorraad ingekocht, want volgens de regels van de maatschappij hadden de militairen recht op een warme maaltijd. Alleen, dat wisten de meeste militairen niet. En als de koks nou maar een stukje kleiner vlees gaven bij de maaltijd aan de wetende militairen, dan bleef er genoeg vlees over om te verkopen op de zwarte markt. Bij vlees horen natuurlijk ook groenten en aardappelen, maar dat was geen interessante handel, want groenten en in het bijzonder aardappelen waren weer volop verkrijgbaar in de winkels.

Bij weinig uitgegeven maaltijden bleef er natuurlijk een gigantische vracht over van aardappelen en groenten. Dit konden ze in die tijd niet bewaren, en om deze "Vegetables" te verkopen bracht het de koks haast niets op.

Ook teruggeven kon niet, anders werd het spelletje doorzien en zouden er vele koppen rollen. Tijdens de treinreis werd dan de hele zoi langs de spoorweg gedumpt. Soms gebeurde het wel dat er een kist vol met andijvie uit het raam werd gesodemierd en deze kroppen andijvie hadden, mede door de snelheid van de trein, zo een enorme vaart, dat het volwaardige projectielen werden.

Vooraf die ene keer, dat de trein net over een overweg reed en de rollende V-2's met een snelheid van tachtig kilometer per uur een aankomende fietser torpedeerden.

De man kwam met een afwachtende snelheid aan en heeft nooit gezien wat hem had geraakt, maar dat het hard was...

Met Turbo Speed rolden en bonkten de kroppen andijvie langs de spoorbaan, gingen via de Dodeman's bocht over de zij berm totdat zij gezamenlijk weer grip kregen over de bestrating.

Daarna gingen zij zonder te slippen, accelererend en met een bloedgang richting de onfortuinlijke en voorzichtige fietser en sjeesden met een snelheid van een kruisraket door het voorwiel van de Batavus, dat zojuist zijn houten banden had verruild voor een paar nieuwe luchtbanden die hij trots thuis wilde laten zien. Daarbij lieten zij een gat achter, die de Titanic niet zou hebben misstaan.

De fietser zakte onmiddellijk door zijn voorwiel heen, want daar zaten opeens geen spaken meer in, die lagen naast het wiel verspreid tussen de vers gesneden andijvie.

En of de plonjeur het nou expres deed of niet, de paar mud aardappelen moesten ook nog gekiept worden. Dit deed hij graag op de spoorbrug.

De aardappelen vonden in zak en al gretig hun weg door het raam en al glijdend, scheurden de zakken open en opeens werd de trein geflankeerd door duizenden aardappelen die naarstig een wedstrijd met elkaar deden en streden om de Europese titel. Zo rijdend over de spoorbrug vielen natuurlijk al direct enkele honderden aardappelen door de mand, of liever gezegd, door de brug, maar de overigen haalden de overkant en rolden

door tot aan de dijk van waar zij naar beneden denderden en via de straat hun weg vervolgden, zodat zij met een rotgang de eerste de beste winkel die ze tegenkwamen binnen stoven.

Dit bleek een kruidenierszaakje te zijn, dat opeens zijn assortiment had uitgebreid met vers geschrapte aardappeltjes.

Daar verspreidden zij zich met zijn allen over de vloer, zodat de aanwezige clienten allemaal over de rollende aardappelen struikelden en heen en weer gleden, alsof het een discotheek was, die gevuld was met heuse break-dancers.

Daarna rolden de klanten met aardappelen en al weer naar buiten, zodat iedereen op en over elkaar heen op een bergje lagen als waren het bowlingkegels.

Dit alles gebeurde zo snel, dat de bemanningsleden aan boord van de trein toch nog alles met opzienbarende blikken konden volgen, zonder dat zij zich afvroegen, wat nou die aardappelen daar naast de trein deden.

Na de episode Basel Express, de tijd waarin mijn arme vadersvader aardig zijn zakken had gevuld, ging Meneer voor zichzelf werken en werd een kleine zelfstandige, of te wel een ZZP-er. Hij was van alles, tenminste als je een bepaalde vakman nodig had, want hij nam van alles aan. Had je een huisschilder nodig, dan was ie huisschilder. Een loodgieter, dan was hij loodgieter, enz. enz. In die oude tijd, toen ik nog niet geboren was, ging dan de telefoon en mijn moedertje nam op.

"Huisschildur??? Neeh hier woont heluhmaal geen huisschildur. Uwwus hept un verkirt nummur!", en ze gooide dan de hoorn op de haak.

"Tiss wat," zei ze tegen mijn vader, "Vraagt er een of anduhruh sakh off ieh met duh huisschilduhr spreek, ik hep 'm drek nirgegoit!"

"Nee joh! Da's vor mij. 'K ben huisschildur.", zei Pa verontwaardigd tegen Moeder.

"Zints wannir ben jeih dahn huisschilduhr?", vroeg Ma met een blik in haar ogen van "hij zit me te besodemieteren"

"Zints vandaag, heeddun! 'K ben 't net geworduh", antwoordde Pa op een verdedigende toon.

Hij legde uit, dat hij een uur geleden zich had aangeboden aan desbetreffende beller, als huisschilder en dat de man zich zou melden om te zeggen wanneer hij kon beginnen.

"Most juh het maar eerst tegun mijn zeggun, dan hat 'k ut geweehtuh!"

Gelukkig belde de man weer op nadat hij zich had verzekerd van het goede telefoonnummer.

Na twee keer de telefoon te hebben laten overgaan, nam Pa op. op voorname toon zei hij: "Met schildersbedrijf "Het Penseeltje", u spreekt met de huisschilder zelf"

Als huisschilder deed hij ook nog andere dingen, zoals het raad geven bij problemen van huiselijke aard. Dat moest je niet vertalen in problemen betreffende ruzies of huwelijkstekortkomingen, maar "Problemen Van Huiselijke Raad"

Zo kwam de goede man op bezoek bij een dame die een vlek had gemaakt op haar tapijt en ze was als de dood voor haar man, want als die deze vlek zou zien kon ze wel inpakken.

"Spuiten!", zei Pa, "We zullen het tapijt spuiten"

"Spuiten", vroeg de dame ongelovig, "Wat bedoelt u? Schoonspuiten?"

"Nee, zoals ik het zeg, spuiten... met verf. Een lekker fris kleurtje en hij is weer als nieuw."

De dame kreeg een lichtelijke hersenspoeling en gaf de "Kersverse Tapijtspuiter" haar fiat

om het licht beige tapijt te laten spuiten in een evenredige kleur, want anders zou je het tapijt nooit echt mooi schoon krijgen. En het moest natuurlijk wel vandaag gebeuren.

"Vanzelfsprekend", antwoordde Pa en ging naar huis om van de zo goed als nieuwe stofzuiger, een heuse verfspuitinstallatie te maken. Dat kon met die oude machines omdat je aan twee kanten de slang kon klikken, de ene kant om te zuigen, de andere kant om te blazen, pardon: SPUITEN

Gelukkig was mijn moedertje niet thuis.

Pa haalde zijn compagnon erbij en ging terug naar de dame om alle spullen uit de woonkamer te halen, zodat de kamer leeg zou zijn om met het spuitwerk te beginnen.

Na de dame nogmaals een hersenspoeling te hebben gegeven om de allerlaatste twijfels weg te nemen, konden de heren Spuiter en Spuit aan het werk.

Eerlijk is eerlijk, het tapijt zag er na afloop verschrikkelijk mooi uit en leek echt op nieuw tapijt, maar dan een tapijt van ettelijke honderden guldens per strekkende meter meer.

Pa vroeg aan de dame of hij dan vast het geld mocht hebben en dan moest natuurlijk de verf even drogen, voordat de meubelen binnen konden worden gezet, maar dat moest mevrouw even samen doen met haar man als deze thuiskwam, dan kon ze gewoon zeggen dat ze het tapijt eens een goede beurt had gegeven in verband met de voorjaarsschoonmaak.

Nog nooit eerder hadden Pa en zijn compagnon zo een tevreden klant gehad als deze dame (tevens de laatste tevreden klant), want het zag er formidabel uit, op de ramen na dan, die wanneer de verf was opgedroogd konden worden schoongemaakt en het behang... Tssh, een kniesoor die daar naar keek.

Of de dame de volgende week nog steeds tevreden was, weet ik nog zo net niet, want Pa werd doodziek van het gezeik van haar. Twee keer per dag belde ze op om te vragen wanneer het tapijt nu eindelijk droog zou zijn, want nu liepen ze er al een kleine vijf en twintig dagen niet overheen en hun spulletjes stonden nog steeds in de regen in de tuin. Uiteindelijk, na verloop van ongeveer tien weken stopte dat gebel, want de verf was eindelijk droog.

Zo droog, dat het tapijt zo stijf was als een stuk marmoleum.

Niet zo glad hoor, want er stonden een aantal haartjes recht omhoog en die waren voorheen lekker zacht onder je voetzolen, maar nu, als was het tapijt een cactusplant, fijn voor je blote voeten.

Ook werd Pa een pikeur in het verfraaien van auto's.

Wanneer hij een afgeleefd autowrak onder zijn beheer kreeg om te verkopen, dan moest het wrak er weer uitzien als een verkopend geheel. De lederen zittingen waren dan helemaal "kaal" gezeten en dat repareerde Pa met verf. Geen leerverf natuurlijk, want dat was te duur. Pa spoot met de nieuwe stofzuiger van mijn Omaatje, die ze overigens had uitgeleend aan mijn Moedertje, omdat Pa haar nieuwe stofzuiger had gebruikt om tapijten te spuiten en zodoende de geest had gegeven, de lederen banken keurig in iedere kleur die je maar wenste.

Prachtig werden de autobanken.

Zo vonden de auto's ook gretig aftrek bij nieuwe eigenaren.

De gespoten autobanken hadden eigenlijk maar een paar nadelen, te weten: scheurende bekleding en... plakkende bekleding! De scheurende bekleding kwam niet zomaar, je moest er wel een paar keer op gezeten hebben, maar ja, dan was het voertuig allang van eigenaar veranderd en de garantietermijn verlopen, want... garantie tot aan de hoek.

De plakkende bekleding kreeg je gelukkig maar alleen in de zomer wanneer het lekker warm was, dan ging de verf een klein beetje oplossen, zodat wanneer je opstond met je lichte broek, er prachtige donkere verfstrepen over je kont en rug verspreid zaten.

En je kunt het geloven of niet, de mensen waren zo brutaal als de pest.

Mogen jullie raden waar ze verhaal kwamen halen?

Bij ons natuurlijk, alsof wij er iets aan konden doen.

Daarnaast ging dan weer de telefoon en werd er met een ongeduldige stem gevraagd of ze met de Glas-Interieur-Special-Zaak spraken. Ma wilde dan antwoorden van niet, maar gelukkig was Pa daar die dan met een ruk de hoorn uit haar handen trok. Pa beluisterde de stem en verdween naar de cliënt. Daar werd hem gevraagd om in een lange wand waar een grote ruit inzat van één meter vijftig bij drie meter te vervangen voor glas in lood.

"Tuurlijk", zei Pa, "maar dat kost hartstikke duur! U kunt dat beter laten verven"

"Verven?", vroeg de cliënt ongelovig.

Pa antwoordde dat dit net zo mooi werd als glas in lood en een heel stuk goedkoper. De cliënt raakte nog niet overtuigd, zodat Pa vervolgens uitlegde dat, ten eerste -die grote ruit nooit geheel in glas en lood geplaatst kon worden omdat het geheel te zwaar zou worden, maar dat, ten tweede -de bestaande ruit zich uitstekend zou lenen om te worden beschilderd in "glas in lood motief".

Het verschil kon je onmogelijk zien, omdat wanneer je er strepen op had getrokken en deze waren mooi gelijk afgetekend, dan zou het geheel een gigantisch mooi gezicht worden, zodat het precies echt leek. Ten derde was Pa, als geluk bij een ongeluk, gediplomeerd "Glas-In-Lood-Schilder-Eerste-Klasse".

Na een kleine hersenspoeling, had de cliënt geen bezwaren meer tegen in een beschilderde ruit en zwichtte deze voor de mooie praatjes van Pa.

"Je hebt wat gedaan?!, gilde Henkie Joseph, Pa's compagnon, met een hese stem, die vibreerde van opgekropte emoties.

"Gewoon... 'k hep dat ardichuh mensie belooft om hur raampie te buhvervuh", antwoordde Pa rustig op de verhitte vraag.

"Gek! Ben jeh helemaal besodemieturd? Dat droogt noit", gilde Henkie verder met een huilerige stem.

"Tuurlijk", zei Pa, "let maar ins obh"

De volgende dag gingen de twee compagnons in schilderskleding naar hun werk om een ruit te gaan beschilderen in "glas in lood" kleuren.

Als eerste werden er zeer professioneel strepen getrokken over de sponningen, waar langs later het plakband werd geplakt om rechte strepen "lood" te krijgen.

Daar ging het al direct fout, want Henkie had zijn strepen onder korter getrokken dan Pa, die ze wat verder uit elkaar trok. Na een nieuwe poging was de gehele situatie omgedraaid en trok Pa kortere strepen dan Henkie. Nadat Pa tegen Henkie had gezegd, dat Henkie maar vast de verf moest roeren, kon Pa zich helemaal alleen op het werk storten en warempel na een paar Godvers, stonden er ogenschijnlijk rechte strepen op het raam en kon het makkelijkste werkje beginnen.

Tenminste dat dacht Pa, want de ruiten moesten dik worden ingesmeerd met "Loodverf" om goed te kunnen dekken. Iedere keer als de kwast met een nog dikkere klodder verf er langs werd getrokken, werd de net aangebrachte laag verf weer weggetrokken.

Eindelijk, de klus was geklaard en zei Pa tegen Henkie: "Sieh juh nouw wel, gin vuiltjuh an duh lucht"

Henkie mompelde iets onverstaanbaars, van "God helluopt ons ovuhr duh brug" en liet het maar daarbij. Toen kwam het "Moment Suprème" daar en Pa zou de eerste stukken tape wegtrekken om de verf op de ruit achter te laten en het geheel er uit te laten zien als "Handgemaakt Origineel Glas In Lood". Dat was eigenlijk gemakkelijker gezegd dan gedaan, want na het eerste stukje tape weggetrokken te hebben, werd de kaarsrechte rand opeens ribbelig en breder.

Dat ribbelige kwam van de dikke verf, die, toen de tape was weggetrokken, overvloedig kon stromen, alleen niet verticaal, maar horizontaal, zodat ook meteen de bredere toestand werd verklaard.

Dit had tot resultaat, dat het Glas, in het glas in lood, smaller werd en het Lood, steeds breder.

Na een aantal liters petroleum waren de te brede strepen verwijderd en kon de reparatie van het Lood weer aanvangen.

Het gehele ruitmotief kreeg iets gewaagds en speels, want de strepen konden door de vette petroleum niet meer over dezelfde strepen getrokken worden.

Pa vond het schitterend, wat Henkie zeven kleuren stront deed zien. De eerste keer zag het er nog wel aardig uit, maar nu... met die ongelijke strepen, die overigens niet allemaal recht waren, zag het geheel er uit als een boerderij met kippengaas, waar de vos zichzelf een weg doorheen had geworsteld. Deze keer lieten Pa en Henkie met zijn beverige handjes, de tape op het glas zitten en riepen de cliënt erbij.

"Het plakband eventjes laten zitten totdat de verf een beetje is opgedroogd, mevrouthuh"

Wekenlang belde dat aardige mevrouwetje op naar ons huis om te vragen wanneer die verf nu eens opdroogde, zodat de tape er eindelijk af mocht. Dat duurde ongeveer drie weken en opeens belde ze niet meer. Was de verf zeker eindelijk opgedroogd? Of kwam het omdat wij een nieuw telefoonnummer hadden gekregen, dat Pa had aangevraagd.

Mijn vader had een compagnon. Nu was de compagnon van Pa, Henkie Joseph, kunstschilder van huis uit. Gelukkig was hij, net als Pa, van alle markten thuis en had hij twaalf ambachten en dertien ongelukken. Henkie had namelijk een order binnen gekregen om duizend schilderijtjes te schilderen voor de export naar een of andere souvenirszaak, die graag iets echt Hollands zocht. Het moesten kleine schilderijtjes worden, ter grootte van een half A4-tje. Henkie had niet echt zin om een aantal weken te spenderen om zoveel moois te schilderen, maar Pa zou hem wel even overhalen.

"Kijk", zei Pa, "we verven dat in een recordtijd af en dan..."

Henkie onderbrak hem ernstig en vertelde hem dat een schilderijtje schilderen niet iedere Jan Lul kon.

Pa antwoordde van wel en na wat heen en weer gepraat werden de noodzakelijke voorbereidingen getroffen voor het maken van duizend abstracte en vindingrijke meesterwerken. De beide grootmeesters hadden een aantal oude behangtafels in een pakhuis opgesteld. Daar begonnen zij op de behangtafels uit te stallen: duizend plaatjes hardboard (deze hadden ze zojuist opgehaald bij een houtbedrijf, die de plaatjes op maat had gezaagd). De plaatjes hout werden als een echte legpuzzel over de behangtafels verspreid, zodat er geen stukje tafel onbedekt was gebleven. Daarna werd er met een grote kwast, die ingedoopt was in de blauwe verf, een dikke streep blauw aangebracht over de gehele lengte van de behangtafels.

Dit festijn herhaalde zich over de volgende rij met plaatjes, zodat het geheel ging lijken op een aantal picknicktafels dat versierd was met een blauw gestreepte design. Hier kwam al

gauw verandering in, want Pa Rembrandt nam de volgende kwast alweer ter hand om het geheel te volgen met rood, zodat er nu een fleuriger geheel te voorschijn kwam. Na nog wat kleuren uit de regenboog te hebben gebruikt kreeg het wat meer vorm en ging het haast op niets lijken. Henkie stond hoofdschuddend naar de kersverse Karel Appel te kijken en jammerde langzaam voor zich uit, dat zijn goede naam nu wel echt besmeurd zou zijn. Jan Steen echter, ging gewoon door met zijn creatieve vaardigheden door met een lekkende kwast over de meesterwerken heen te spetteren. Als een echte Vermeer nam hij het penseel met zwart om hier en daar nog wat streepjes te trekken en om alle schilderijen te signeren met Piet Cassa. Vincent van Gogh kon tevreden zijn over zijn werk. Henkie niet zo. Henkie had zich nog nooit zo ellendig gevoeld, hoewel hij toch wel een hoop had uitgevreten, maar dit... Pa werd wel een beetje ongeduldig, want de schilderijtjes moesten worden ingepakt om ruim baan te maken voor het volgende project wat op de wachtlijst stond.

Henkie vond het toch nog even beter om een dag of twee te wachten tot de verf droog zou zijn om daarna alle schilderijtjes in te pakken.

"Daar komt nix van in", zei Pa en begon de schilderijtjes in een paar grote dozen te pakken. Gelukkig was de goede man wel zo goed om tussen de schilderijtjes, die overigens net vijf minuten geleden waren afgeschilderd en waar de verf nog van af droop, vloeitjes te leggen, zodat de kunstvoorwerpen niet aan elkaar zouden plakken tijdens het drogen.

Achteraf ben ik er geheel zeker van dat de schilderijtjes nooit meer van elkaar af konden komen, want die vloeitjes namen zoveel verf op, dat het een bonk van hardboard en verf geworden was en nooit meer gescheiden verkocht kon worden.

Geld hadden ze wel gekregen voor het werk, maar na een getrachte verkoop in Boedapest, werd Henkie nooit meer gevraagd voor een grote opdracht.

Heb jij wel eens getracht om een woning te verkopen, die geen eigendom is van je zelf? Daarmee bedoel ik dus niet een koopwoning, waarvan de hypotheek nog niet volledig is afbetaald, maar een gehuurde woning. Pa wel!

Oma ging verhuizen en wilde de huur opzeggen bij de toenmalige woonruimteverdeling van de gemeente. Pa gaf haar zo een genadige hersenspoeling, opdat zij niet de huur zou opzeggen. Pa verzorgde een advertentie in het plaatselijke dagblad en kreeg al gauw respons van een vrij jong stel, die op zichzelf wilden wonen. In die tijd was het helemaal niet zo vanzelfsprekend, dat wanneer je je liet inschrijven als woningzoekende, je ook op vrij korte termijn daadwerkelijk een woning kon betrekken. Als je pas getrouwd was, moest je eerst een hele tijd bij iemand inwonen, bij voorbeeld je ouders of schoonouders en een aantal kinderen hebben om in aanmerking te komen voor een woning.

Pa rekende een vermogen als overnamegeld voor een leeg huis en vertelde de kersverse huis betrekkers, dat zij alleen op deze voorwaarde het huis mochten betrekken: huur blijven betalen op Oma's naam, als waren zij onderhuurders. Het pasgetrouwde stel ging hiermee maar wat graag akkoord en betaalden Pa in drie termijnen. Helaas waren de nieuwe huurders zo dom om na een klein halfjaar naar de gemeente te stappen om te vragen of zij het huis niet op hun eigen naam konden krijgen. Dit resulteerde erin, dat het jonge stel met hun boeltje op straat werd gezet (dezelfde dag nog wel!) en het ergste van alles was, dat Pa een boze brief kreeg van de directrice der gemeente en woonruimteverdeling en hij gesommeerd werd om dit nooit meer te doen. Nou vraag ik je, werden wij even gestraft?

Het pasgetrouwde stel kwam ook nog wel eens aan de deur, maar waarom eigenlijk weet ik ook zo goed niet meer, want die kwamen er wel heel bekaaid vanaf want ze moesten weer van onderen af op de lijst ingeschreven worden en bij een van hun ouders in een rommelkamertje inwonen, terwijl wij zo zwaar werden bestraft.

Ongeveer terzelfder tijd bewoonden wij een huisje daar dicht in de buurt en Pa, die voorheen op de grote vaart had gezeten en geregeld in Amerika was geweest, had ons huisje voorzien van de allernieuwste snuffjes. Het was anno 1957 en er was vrijwel geen enkel huis waar een douche aanwezig was, maar bij ons had Pa er een geplaatst. Ook hadden wij de beschikking over een van de eerste wasmachines, die natuurlijk uit Amerika was geïmporteerd via het laadruim van een schip waar Die Ouwe van mij toen op had gevaren.

Nu, heden ten dage, is dit de gewoonste zaak van de wereld, maar vroeger was voor het was- en badgelegenheid, alleen maar een lavet of wasteil en de luxe woningen, als je geluk had, hadden een heus bad. Een stereo-installatie was ook vreemd, omdat in die tijd stereo een vreemd begrip was en alles mono was, zodat de enige geluidsbron meestal een ouderwetse radio of grammofoonspeler was. Bij ons stond een hele echte Juke Box.

Deze had natuurlijk een enorme afmeting en een enorme speaker en was gevuld met singles afkomstig uit Amerika en wel Rock & Roll die door mijn moedertje dankbaar gedraaid werden met de volumeknop op twaalf (tot schrik van de buurt).

De woning op zichzelf was een normale woning waar ik in 1959 het levenslicht mocht zien en mijn peutertijd doorbracht. Tijdens mijn peutertijd waren de wegen allemaal een stuk smaller en overzichtelijker, omdat er maar een beperkt aantal mensen het genoeg had een auto te kunnen onderhouden. Pa was ook bevoorrecht natuurlijk!

Aangezien de buurt ons met iets andere ogen bekeek dan wij ons zelf, behoorden wij niet echt tot de sociale groep die daar al jaren woonde. De gemeentelijke directrice van de woonruimteverdeling, Juffrouw Caltunkakh, kind aan huis in verband met de buurtklachten, kreeg steeds opnieuw een hartberoerte als zij de verbouwingen zag die Pa had uitgevoerd. In die tijd werd er alleen maar gewit, geverfd en behangen, maar nooit verbouwd!

Maar goed. Gebrek aan auto's uit de buurt ging bij ons ook niet op, want de straat stond vol met geparkeerde auto's. Deze waren van onze burens afkomstig waren, en allemaal voor onze deur, dat hield je niet voor mogelijk.

Juffrouw Caltunkakh klaagde direct over al die geparkeerde auto's en deed het verzoek van de burens, dat zij ook eens graag hun auto (als zij het geluk hadden er een te bezitten) voor hun eigen deur mochten zetten.

Pa wimpelde de klachten af met: "Ja hoor, natuurlijk!", en na nog een aantal beloftes afgelegd te hebben, nam het goede mens genoeg met de positieve medewerking. Prompt kocht Pa een oude aftandse caravan die hij nog dezelfde dag zou doorverkopen aan een handelspartner. Om half negen in de morgen kwam dus mijn vadtje aanrijden met zijn Jeep en aan de Jeep stond gekoppeld een "prachtige" caravan. De caravan werd even geparkeerd voor nummer 19, de buurman naast ons, zodat hij over een uurtje heel makkelijk kon worden weggehaald door de koper. Terwijl Pa de caravan afkoppelde kwam de wijkagent met zijn fiets aanrijden. Terwijl de wijkagent afstapte kwam de buurman van nummer 19 als een bezetene naar buiten stieren.

Pa was net bezig aan de agent uit te leggen, dat de caravan er maar een uurtje zou staan toen de buurman er zich mee begon te bemoeien en vertelde dat hij de politie ging waarschuwen, want hij wenste geen geparkeerde caravan voor zijn deur.